

Peter Cuijpers

Onenigheid onder mannen broeders

‘En Abram zei tegen Lot: Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en jou, en tussen mijn herders en jouw herders. Wij zijn immers mannen die broeders zijn.’

Genesis 13:8

Abram en Lot

Na een tijdelijk, beschamend verblijf in Egypte trok Abram met zijn vrouw en al wat hij bezat naar het Zuiderland, *en Lot met hem* (Gen. 13:1). Het was oorspronkelijk niet Gods bedoeling dat Lot met Abram zou meetrekken. God had Abram als ‘eenling’ geroepen (Jes. 51:2). Vanaf het moment dat Abram uit Haran vertok en Lot met hem meeging, horen we weinig over Lot. Geen enkele activiteit, positief of negatief. De nadruk wordt erop gelegd dat hij met hem (Abram) meeging (Gen. 12:4; 13:1, 5). Lot was tot het moment dat Abram zich in het Zuiderland vestigde, niet meer dan een meeloper, die in de schaduw van zijn oom Abram meetrok.

Hierin kwam echter verandering toen Abram zijn tent opsloeg bij Bethel, de plaats waar zijn tent eerst gestaan had, tussen Bethel en Ai. Dit was de plaats van het altaar, dat hij daar vroeger had opgericht (Gen. 13:3-4). Hier bij Bethel wordt ons meer verteld over Lot: hij had schapen, runderen en tenten (vs. 5). Het lijkt erop dat Lot zich van Abram had gescheiden met zijn herders en veestapel. Hoewel ze nog samen in dezelfde streek woonden, was er toch al scheiding ontstaan. Er is sprake van het kamp van Abram en dat van Lot. ‘En dat land liet het niet toe dat zij bij elkaar woonden, want zij hadden veel bezittingen, zodat zij niet bij elkaar

konden wonen' (vs. 6). De streek waar zij hun tenten hadden opgeslagen, was te klein om bij elkaar te blijven wonen. Er was niet genoeg weideland voor al het vee, en daardoor ontstond er twist tussen de herders van Abram en die van Lots vee (vs. 7a). En dan wordt er iets opmerkelijks vermeld: *'Bovendien woonden in die tijd de Kanaänieten en de Ferezieten in dat land'* (vs. 7b).

Vreemdelingen en bijwoners

Abram en Lot waren vreemdelingen en bijwoners in het land (Gen. 23:4; Hebr. 11:9). Hoewel God het land aan Abram had beloofd, had hij het niet ontvangen. In het geloof is hij gestorven, *'zonder de beloften te hebben ontvangen'* (Hebr. 11:13a). Zijn enige eigendom in het land was een begraafplaats, het veld van Efron dat hij van de Hethieten had gekocht (Gen. 23).

Ook de Israëlieten zijn vreemdelingen in Egypte geweest (Gen. 47:4; Lev. 19:34; Deut. 10:19; 23:7; 26:5; Ps. 105:23; Jes. 52:4). Vreemdelingen verbleven als 'gasten' in een bepaald land. Ze waren afhankelijk van de welwillendheid van de bewoners van het land waar ze verbleven. En zo is het ook met ons als christenen: wij zijn hier vreemdelingen en bijwoners. Ons burgerschap is niet op aarde maar in de hemelen, waaruit wij ook de Heer Jezus Christus als Heiland verwachten (Fil. 3:20). En zoals het 'gasten' betaamt, moeten wij onder de mensen van de wereld een goede wandel hebben, *opdat er van ons geen kwaad gesproken kan worden* (vgl. 1 Petr. 2:11-12).

Dit werpt licht op de vermelding dat de Kanaänieten en de Ferezieten toen in het land woonden. De herders van Abram en Lot gedroegen zich zo, dat er kwaad van hen kon worden gesproken. Dit kwam het getuigenis niet ten goede! *'En Abram zei tegen Lot: Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en jou, en tussen mijn herders en jouw herders. Wij zijn immers mannen die broeders zijn'* (Gen. 13:8). Het woordje 'toch' is veelzeggend. Het slaat terug op de onenigheid onder de toeziende ogen van de Kanaänieten en de Ferezieten. Abram was geestelijk genoeg om te beseffen dat hieraan snel een einde moest komen, daarom nam *hij* het initiatief om een oplossing te vinden. Lot vervulde zoals altijd een passieve rol, er ging niets van hem uit. Maar toen het op kiezen aankwam, wist hij precies wat hij wilde (vs. 10-12)!

Onenigheid onder broeders

Welke lessen kunnen wij hieruit leren? Er kunnen tal van redenen zijn dat er twist ontstaat onder broeders. En met 'broeders' zijn gelovigen bedoeld die deel uitmaken van het gezin van God. Tussen de herders van Abram en Lot werd er getwist, omdat er te veel vee en te weinig weideland was. De Korinthiërs hadden bepaalde favoriete leiders, waardoor twist onder hen ontstond (1 Kor. 1:10-17). De Galaten twistten over de besnijdenis, enzovoorts.

Als broeders met elkaar blijven twisten, zijn ze vleeselijk en wandelen ze naar de mens (1 Kor. 3:1-3). Twist behoort tot de werken van het vlees (Gal. 5:19-21). *'Maar zij die van Christus Jezus zijn, hebben het vlees met de hartstochten en de begeerten gekruisigd'* (Gal. 5:24). Zo zou het moeten zijn, maar de praktijk laat zien dat het vlees onder de mannen broeders soms springlevend is!

Bethel

De twist tussen Abram en Lot speelde zich af bij Bethel. Bethel betekent 'huis van God', de plaats waar broeders samen wonen. En als broeders samen wonen, is dit goed en lieflijk: *'Het is als de kostelijke olie op het hoofd, die neerdruipt op de baard, de baard van Aäron, die neerdruipt op de zoom van zijn priesterkleed. Het is als de dauw van de Hermon die neerdaalt op de bergen van Sion. Want daar gebiedt de Heere de zegen'* (Ps. 133). Met het samen wonen wordt bedoeld dat broeders in vrede en harmonie met elkaar leven.

Abram woonde niet alleen bij Bethel, maar hij had daar ook een altaar gebouwd waar hij de naam van de Heere aanriep (vs. 4). Abram werd dus gekenmerkt door de volgende dingen:

- hij was een vreemdeling en bijwoner (tent);
- hij was een aanbidder (altaar);
- hij stelde zich afhankelijk van de Heere op (het aanroepen van de naam van de Heere).

In nieuwtestamentische taal kunnen we zeggen dat Abram 'geestelijk' was (1 Kor. 2:15). Lot had ook een tent, maar niet erg lang. Eerst sloeg hij zijn tenten op tot 'bij' Sodom (vs. 12), en korte tijd later maakte zijn tent plaats voor een huis 'in' Sodom (Gen. 14:12). Nadat Lot niet meer onder de invloedssfeer van Abram leefde, was het snel gedaan met zijn vreemdelingschap. Hij leed weliswaar door de losbandige

wandel van de zedelozen, en zijn ziel werd gekweld door wat hij allemaal zag en hoorde in Sodom (2 Petr. 2:7-8), maar hij woonde wel *'in'* Sodom. Van een eigen altaar of het aanroepen van de naam van de Heere vinden we niets bij Lot.

Lot was het tegenbeeld van Abram. Van hem gold dat hij *'vleselijk'* was, van God onafhankelijk en zonder eigen gebedsleven. Vroeg of laat moest het wel botsen; vlees en geest kunnen niet samen gaan. Bij Abram en Lot was al geen sprake meer van eenheid. Ze woonden nog samen, maar waren al in twee kampen verdeeld. En zo was het ook met de Korinthiërs. Er waren scheuringen onder hen, en men was diep verdeeld over allerlei zaken. Wat schrijft Paulus? *'Want er moeten ook sekten onder u zijn, opdat de beproefden onder u openbaar worden'* (1 Kor. 11:18-19). De *'beproefden'* moesten openbaar worden, er moest een schifting plaatsvinden. Moeten broeders dan altijd uit elkaar gaan bij bepaalde vraagstukken? Nee, dat niet! Maar als het zover gekomen is dat er sprake is van twee of meerdere kampen, wordt het heel moeilijk er nog met elkaar uit te komen. Maatgevend bij alle twistvragen is de Bijbel. Als een bepaalde groep in de gemeente blijft twisten en niet wenst te buigen voor het gezaghebbende Woord van God, is een scheiding onvermijdelijk.

Bethel is een plaats waar broeders samen *'wonen'* en niet samen *'twisten'*. Het is het één of het ander, want aan Bethel is de naam van God verbonden. Niet alleen de apostelen waren een schouwspel voor de *wereld* en voor *engelen* en voor *mensen* (1 Kor. 4:9), maar allen die zich christen noemen zijn dat ook (individueel, maar zéker gemeenschappelijk als het huis van God op aarde). Wat voor getuigenis gaat er uit van broeders die alleen maar kibbelen en twisten met elkaar? Waarom mag iemand die ongehuwd samenwoont, niet aan het avondmaal? Waarom moeten vrouwen zwijgen in de gemeente? Waarom dit en waarom dat! Het is niet verkeerd om vragen te stellen, maar het gaat om de intentie. Bepaalde vragen kunnen we kwalificeren als dwaze en ongerijmde vragen. Vragen die verwerpelijk zijn, omdat we weten dat ze twist verwekken (2 Tim. 2:23vv.). En twist hoort niet thuis in *'Bethel'*, in Gods huis. *'Maar als iemand meent te moeten twisten, wij hebben zo'n gewoonte niet, en evenmin de gemeenten van God'* (1 Kor. 11:16).

In Bethel worden de *'beproefden'* openbaar. Het was Abram die hier het initiatief nam om een einde te maken aan het conflict. Het was Abram die voorstelde om in vrede uit elkaar te gaan. En het was Abram die Lot de vrijheid gaf om voor zichzelf een streek uit te kiezen. Abram was hier de *'beproefde'*. En Lot? Vult u dit maar zelf in!

Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en u

Broeders kunnen lange tijd met elkaar optrekken. Ze wonen samen, ze werken samen en ze delen lief en leed met elkaar. Toch kan er een moment komen dat de geesten worden beproefd. Er is geen gemeente die niet te maken krijgt met twistvragen. De oude slang is een meester in het opwerpen van vragen (vgl. Gen. 3:1). Eva was niet op haar hoede en ging de discussie met de slang aan. En zij verloor! De duivel kan het niet hebben dat broeders samen wonen. Hij doet er alles aan om van het paradijs een wildernis te maken. Toen Eva van de vrucht had gegeten en die ook aan haar man gaf, had Adam zijn vrouw moeten terechtwijzen (vgl. Matt. 16:23). Hierin faalde hij, met alle gevolgen van dien. De duivel speelt het altijd weer klaar om met zijn twistvragen mensen te verleiden. Lukt hem dit, dan zien we een sneeuwbaaleffect. Iemand 'eet', hij of zij maakt zich het gedachtegoed van de duivel eigen, en geeft het door aan de ander (Gen. 3:6). En voordat we er erg in hebben is de gemeente verdeeld in twee kampen: zij die van de vrucht 'gegeten' hebben, en zij die hier niets van willen weten.

Hoewel het niet naar de gedachten van God is dat broeders zich van elkaar afscheiden, is het soms onvermijdelijk. Het gaat echter niet om ons broeders, het gaat om de Heer! Abram had dit goed begrepen. De naam van God was in het geding – de Kanaänieten en de Ferezieten woonden toen in het land. *'En Abram zei tegen Lot: Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en jou, en tussen mijn herders en jouw herders, want wij zijn mannen die broeders zijn. Licht heel het land niet voor je open?'*

